

Beretning om Dragørs vognmænd ifølge oplysninger fra muremester Valdemar Holm i 1969:

Vognmand *Jan Lars Johannsen* (1796-1879) gift med Marchen Ole Hans Broders (1799-1873). Denne første vognmand, hvorom der foreligger oplysninger, havde bopæl [Bymandsgade 30](#), medens staldbygningen var placeret lige over for (Byskriverstræde 1) Da han ophører med vognmandsforretningen, sælger han i 1874 grunden med stalden til Dirch Dirchsen Buur fra "Lundegården". 1875 opfører muremester R. P. Guldborg den nuværende bygning til Dirch Dirchsen. Nuværende ejer er skibsfører Alfred Magleby.

Vognmand Jan Lars Johannsen havde følgende børn: Jacob Jan Larsen (1826-1896), snedker. Denne Jacob Jan Larsen opfører senere ejendommen [Strandstræde 23](#). Endvidere sønnerne Peter Jan Larsen (1835-1920) og Jan Larsen (1838-1923).

Sidstnævnte bliver vognmand efter faderen og får forretning i [Vognmandsgade 4](#). Han var én af dem der kørte den såkaldte dagvogn, det vil sige passagerbefordring til og fra København. Dagvognen udgik fra Vestgrønningen. Hans søn Jacob Jansen (1874-1941) overtog forretningen efter ham.

Den første regelmæssige dagvognsforbindelse blev påbegyndt af en københavnsk vognmand omkring 1840. Hans navn kender vi ikke. I 1850 blev dagvognskørslen også taget op af Dragør-vognmanden Peder Otto (1808-1879). Samtidig oprettes en daglig postbefordring og brevsamling. Kontor og ekspedition for posten var placeret i "Volmerhus", [Slippen 3](#).

Før denne forbedring af postekspeditionen, blev breve m.v. afleveret til en lærer på skolen, som derefter sendte skolebørnene i byen med brevene.

Vognmand Ottos stalde, oplagsrum og beboelse var på [Vestgrønningen 12](#). Beboelseshuset lå ud mod Vestgrønningen, mens stalde m.m. lå mod Badstuevælen. Det var byens største vognmandsforretning med mange vogne og heste. Yderligere havde Otto kulhandel.

Forretningen blev overtaget af sønnen Jens Otto (1847-1914), og fra 1897 af Chr. Mørch (1864-1923).

Man befordrede ikke blot passagerer til og fra København, men inden der blev etableret jernbaneforbindelse til Helsingør, blev Dragørs lodser hentet i Helsingør og Helsingørs lodser kørt tilbage til Helsingør. Alene dette formål skabte en livlig trafik.

En broder til Jens Otto, *Niels Pedersen Otto* (1842-1886), der også blev vognmand, havde stald på Gamle Kro (nuværende Strandhotel). Han døde ret ung, og hans børn Carl og Julie blev opdraget og fik deres hjem hos Jens Otto.

Beboelseshuset og staldbygningerne mellem Vestgrønningen og Badstuevælen nedbrændte i 1906. På grunden blev opført de nuværende to store beboelsesejendomme.

En anden vognmand, der kørte dagvogn, var *Hans Larsen Laugøe* (1821-1893) og gift med Trein Hans Svends (1829-1872).

Bopæl og stalde var i [Blegerstræde 5](#), men bl.a. dagvognen havde plads på arealet i Bymandsgade lige øst for Missionshuset. Herfra blev passagererne optaget i den lukkede vogn.

Hans og Trein Larsen havde følgende børn: Ahf (1852-1886), gift med Ole Olsen Jans (kaldet Ole Møller), Ane (1855-1938), gift med lods Hans Olsen Jans (broder til Ahfs mand), Trein (1857-1935), gift med Peter Jans (søn af Bertel Jans), Kirsten (1859-1867), og endelig Neel (1860-1919), gift med murer Julius Svane. De sidstnævnte overtager huset.

Vognmand *Niels Andersen Schmidt* (1831-1907), kaldet Jylle, da hans mor var født Jylle, havde forretning i [Bodestræde 3](#). Han var ungkarl og nøjsom, Forholdene var så primitive, at han sov hos hestene. Herfra kørte han også dagvogn.

Denne forretning blev senere overtaget af Emil Peder Nielsen (1859-), der havde været kusk hos Jens Otto. Emil Nielsen flyttede til [Strandstræde 8](#), da han havde overtaget Niels "Jylle"s forretning.

Vognmand *Jens Berggreen* (1816-1898), kaldet "Jens Perlegryn", boede i [Skipperstræde 6](#). Han kørte byens ligvogn, og endvidere almindelig arbejdskørsel i mindre stil. Jens Berggreen kom fra Sverige.

Vognmand *Erik Hansen* (1829-1895) havde forretning på [Kongevejen 15](#). Her var port ind til den gård, hvor der senere er bygget en mindre ejendom.

Erik Hansen havde været gårdskarl og senere portner hos fabrikant L. P. Holmblad, Amagerbrogade 25 (nu Amagerbankens hovedsæde), og blev gift i Dragør med Inger Agerlin.

Vognmand *Carl Wilhelm Petersen* (1828-1884) havde forretning og bopæl i [Lodsstræde 5](#). Både han og forannævnte Erik Hansen kørte til "Sylten" (engene syd for byen) med lærred for byens blegere. Endvidere med birkebrænde fra havnen. Der blev leveret svensk birkebrænde både til byens bagere og til private. Endvidere kørte de med sand, som tidligere blev brugt til de fleste gulve.

Vognmand *Pehr Strøbech* (1830-1899), [Vognmandsgade 6](#), havde kørsel for kommunen. Hans opgave var blandt andet at fjerne det affald, som byens fire vægttere fejede sammen, to gange om ugen, i byens hovedrendestene. Desuden skulle han tømme de møddingkasser, der var anbragt på Vestgrønningen, på Rønne Allé og på Strandlinien.

Vognmand Strøbech, som var fra Sverige, havde det yndlingsudtryk, når han om morgenen meldte sig til tjeneste: "hvad befaler Fogden..."

Sønnerne Andreas (1868-1946) og Daniel Strøbech (1862-) fortsatte faderens vognmandskørsel, og drev ved siden af jordbrug. Andreas købte ejendommen [Bymandsgade 10](#), hvor begge brødre kom til at bo, og hvor der var stald med videre. Senere flyttede Daniel herfra og begyndte som murerarbejdsmand.

Efter Andreas fortsatte hans søn Peder Strøbech (1893-) forretningen. Han blev gift med Johanne Sofie Ahrensberg, solgte senere Bymandsgade 10, og byggede hus på Drogdensvej 12.

Efter Peder Strøbech blev vognmandsforretningen overtaget af hans søn Svend (1921-). 1970 begyndte dennes søn, Flemming (1947-) vognmandsforretning m. v. på Kirkevej 59 (Zibrandt Jansens gård).

Dirch Jens Petersen (1863-1920), som havde været kusk hos vognmand Jens Otto, og hans halvbroder Martin Nøimann Petersen (1879-1935), kusk hos Jens Ottos efterfølger Dirch Mørch, begyndte sammen en vognmandsforretning på hjørnet af Skipperstræde og Bymandsgade i ejendommen [Bymandsgade 22](#). De var samtidig jordbrugere, og havde købt jord vest for Dragør Anlæg, Engvej 5.

Senere blev forretningen delt. Dirch Petersens sønner Karl (1900-) og Peter (1896-) fortsatte forretningen med kørsel fra [Von Ostensgade 4](#), medens Martin dyrkede jorden bag Anlægget. Martin Petersens søn overtog denne jord, og her blev der gartneri og plantehandel.

Vognmand *Erik Esben* (Espensen) (1807-1899) fra Store Magleby opførte ejendommen [Strandgade 13](#) i året 1830.

Huset er meget langt, én etage, vandskuret og med tegltag. Mod syd en mindre vinkelfløj på østsiden af huset. Haven er åben mod syd. Herfra har vognmanden til- og frakørsel til von Ostensgade. På dette sted i von Ostensgade stod byens sidste vægterhus.

Søn af vognmand Esben var skibsfører Jens Eriksen (1834-1903), gift m, Trein Agerlin. Datteren Trein Eriksen (1836-1924) blev gift med skibstømrer C. V. C. Lund (1840-1931). C. V. Lund var Dragørs sidste foged, valgt 1899. C. V. Lund og hustru overtog huset i 1887.

Næste søn Tønnes Eriksen (1839-1905) var ejer og fører af briggen "Marie Augusta" og var gift m. Johanne Jans (1839-1910).

Anton Emil Rasmussen (1858-) kom fra Bagsværd, solgte grøntsager og blomster (blev kaldt "Blomstermanden"). Han erhvervede ejendommen Rønne Allé 36, hvor han havde vognmandsforretning og drev landbrug.

Sønnerne Arthur (1880-) og senere Ejnar Rasmussen (1900-1971) overtog faderens virksomhed. Ejnar Rasmussen fik huset i [Bymandsgade 10](#) og havde her vognmandsforretning i mange år, og drev samtidig landbrug på jordene syd for Dragør.

Han havde kørsel med fisk fra havnen, is fra Isværket. koks fra Gasværket m.v. Forretningen ophørte omkr. 1960.

Ejnar Rasmussen var sammen med Svend Strøbech de sidste i Dragør, der anvendte heste til vognmandskørsel.